

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izročijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se ble govolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Obdačenje voznih listov.

Govor dr. Ferjančiča v poslanski zbornici dne 16. junija t. l.

Visoka zbornica! Gotovo je za vsakega ljudskega zastopnika neprijetno, glasovati za nov davek in stvar postane še težavnejša, ako se naj ta novi davek dovoli ob sklepu zasedanja, tako da se vrnemo nekako z darilom novega davka k volilcem. Ako bom vkljub temu govoril besedo temu novemu davku, ako se vkljub temu za istega potegujem, tedaj so ozir, ki so se tukaj opetovano povdarjali, ki me k temu nagibajo.

To je ozir na dejstvo, da zahteva finančna uprava pokritje za izpad, ki nastane vsled odprave mitnic, ozir je nadalje na to, da se naj zvišajo plače diurnistom, ozir na to, naj se zmerno zvišajo dohodki po starem načinu vpokojenih državnih uradnikov in njihovih ostalih, in končno ozir na to, da naj bi se tudi zemljišni davek pri elementarnih poškodbah odpisal v večjem obsegu, kakor se je to godilo dosedaj. Potemtakem so najpotrebnejši ljudski sloji, katerim bi se naj naklonil dohodek tega davka, in ta okolnost nam olajšuje, da glasujemo za ta davek.

Z ozirom na to, da je že debata zelo napredovala, in da se je razpravljalo o predstojećem zakonu na vse strani, na finančne kakor politične, se ne bom bavil s podrobnostmi tega zakona. Toda dve stvari bi naglašal, bodisi, da so se sprožile morda že tudi od druge strani.

Stavili so se predlogi — ter se bodo stavili tudi tukaj v zbornici — ki merijo na to, naj se davek tako uredi, da bo zadela le boljše sloje, manj premožnim pa bi se naj prizaneslo. Predlagalo se je, naj se davek omeji na one potnike, ki se vozijo v I. ali II. razredu, da se doseže na ta način nekako pravo razmerje z ozirom na zmožnost davkoplačevalcev.

To bi bilo sicer popolnoma pravo načelo; toda, ker je ta davek tako tesno spojen z neodločilnimi potrebami, moramo se vendar vprašati, ali bi se pač tudi po-

tem dobil potreben dohodek iz tega davka, da bi se moglo zadostiti omenjenim potrebam. Ako bi se na primer, kakor se je to predlagalo, oprostil davka III. vozni razred, bi to iznašalo izpad dveh tretjin skupnega davka.

Z ostankom davka, kar bi ga morala dajati I. in II. razred, pa bi se moglo prav malo teh nujnih potreb pokriti. Razun tega bi vse sililo iz I. in II. razreda v III. — neobdačenega, in vsled tega bi se dohodki tega davka še tudi bolj znižali.

Toda ta namen, uvesti progresijo, se nahaja že v predlogi sami. Davek se bo odmeril v razmerju vozne cene. Vozna cena pa je v I. in II. višja kot v III. razredu, potemtakem bodo premožnejši ljudski sloji, ki rabijo dražje vozne razrede, razmeroma res bolj obdačeni, kot oni, ki rabijo III. vozni razred. V tem oziru mislim tedaj, da se je na one, ki so hoteli to načelo še dalje izvesti, na neki zmerni način oziralo že v predlogi sami.

Na drugo okolnost bi še opozoril ter vprašal: Koliko znaša skupno večje obremenjenje davkoplačevalcev? To skupno obremenjenje ni veliko. Pomisliti je, da se mitnice odpravijo. Mitnice dajejo kosmatga dohodka okroglo 6 milijonov, res da se stekata od teh le dva milijona v državno blagajno in to je najboljši dokaz, kako slabo gospodarski je ta davek in koliko je povodov za to, da se temprej odpravi. Na drugi strani odpade vsled tega davka kolek na vozne liste, ki donša štiri milijone. Ako prištejemo k temu šest milijonov iz mitnic, se izkaže, ker se ves novi davek proračunja na 15 milijonov, da skupno večje obremenjenje ne znaša več kot pet milijonov.

Ako se naj tedaj iz dohodka tega davka doseže toliko neodločilnega humanitarnega in koristnega, ne moremo se spodtikati, glasovati za to, kakor rečeno, ne zelo znatno večje obremenjenje.

Glavni vzrok, zakaj sem se oglasil k besedi, je ta, da opozorim, da je še ena skupina potrebnih, o katerih je bilo v tej debati manj govora in na katere se ni

oziralo, da bi se zanje porabil v prvi vrsti del davčnih dohodkov.

Opozoriti hočem, gospoda moja, na tužno usodo sodnega naraščaja, na avskultante in pravne praktikante. V prijetnem položaju sem, da konstatujem, da mi je prišel gospod finančni minister v svojem predvčerajšnjem govoru naproti, ko je izjavil, da se mora ozirati tudi na to, ne preveč številno skupino potrebnih. Gospod finančni minister je tudi naznanil način, kako hoče tej skupini — in sicer iz dohodkov davka na vozne liste — pomagati. Pripoznam to, toda načina, kako hoče to napraviti gospod finančni minister, ne odobravam, in hočem tudi takoj navesti svoje različne nazore.

Gospoda moja! Bila je usodna opustitev, da se pri regulaciji ozir. zvišanju uradniških plač ni mislilo na zvišanje prijemov uradniškega naraščaja.

V začetku se je nameravalo na zvišanje uradniških plač le štirih, oziroma treh nižjih činovnih redov. Takratni finančni minister vitez Bilinski je sam rekel, povišanje naj se izvede v vseh činovnih razredih, to zahteva že pravičnost, zakaj povišanje se zgodi zaradi nastale draginje življenjskih potrebščin, a ta draginja je pač nastopila enakomerno za vse činovne razrede.

Žalibog, da pri tem ni mislil na one uradnike, ki niso v nikakem činovnem razredu, in to so ravno praktikantje vseh različnih službenih kategorij.

Gospoda moja! Ti uradniki so primorani leta in leta životariti z adjuti 500 gld. oziroma 600 gld. Nastalo je živahno gibanje, ki se je pa omejilo na naraščaj v sodnem stanu, in ravno ta okoliščina dokazuje, da je baš tukaj sila največja in pomoč najnujnejša.

Bodoči sodnik dovrši visokošolske študije z 22. do 24. letom; potem pa je po zakonu primoran, še nadaljna tri leta — in ta tri leta se mu ne morejo skrajšati, ne morejo opustiti — posvetiti se pripravljalni službi, preden ga pripustijo k sodniškemu izpitu.

In če je napravil sodniški izpit, si je pač pridobil kvalifikacijo, da se ga imenuje sodnikom, oziroma uvrsti v plačilni razred, nikakor pa še ni s tem dobil plače, večkrat traja še leta, preden pride do take.

In ves ta čas naj životari, naj zado- stuje svojim potrebam iz adjuta 500, oziroma 600 gld.!

K temu še pripomnim, da v začetku svojega službovanja ne dobi nikake odškodnine za svoje delo.

Pritrdilo se bo, da take razmere niso po tem, da bi pospeševale kvaliteto sodnega stanu.

V najboljših letih je izročen učenec Temide pomanjkanju, ne more obiskovati družbe, ki bi odgovarjala njegovi omiki, njegovemu poklicu, zakaj niti ni vstanu, da bi se na zunanje opravil, da bi obiskoval to družbo.

Pogrešati mora tudi sredstev, ki so potrebna za njegovo boljšo in temeljito izobrazbo, zakaj umevno je, da zamore s 500 oziroma 600 gold. le najskromnejše životariti.

Vsled pomanjkanja na svoji duševni popolnitvi oškodovan in čisto tudi telesno oslavljen, pride stoprv šele okoli svojega 30. leta do prve plače. Pri tem se mora pomisliti, gospoda moja, da so večinoma sinovi manj premožnih ljudskih slojev, ki pripadajo sodnemu stanu, sinovi iz najširših slojev. In to je tudi prav in primerno.

Saj pride sodnik v tako ozko dotiko z najširšimi ljudskimi sloji, da mora poznati njegove potrebe, njegovo mišljenje in prizadevanje, njegove nazore, ako hoče biti na svojem mestu kot sodnik.

S tem, da se revnim kandidatom otežuje dosega sodnih služeb, spravilo bi se sodni naraščaj na stališče, ki bi ga gotovo vsakdo zavrgel.

Zakaj mi vsi bi odločno zavrnilo, ako bi se postavila popolnitev sodnega stanu na plutokratični temelj.

Nedostatki, o kakršnih se tukaj toži, pa se nahajajo, kakor omenjeno, najbolj v

LISTEK.

Spomladi.

Spisal Guy de Maupassant.

Ko pridejo prvi lepi dnevi, ko se odiči vzbujajoča se zemlja z novim zelenjem, ko obkrožajo cvetni vonji naše čute ter nam silijo takorekoč v srce, takrat se razvije v naši duši temno hrepenenje po nedopovedni sreči, želja, da hitimo tja ven, kamor že, in da iščemo nenavadnih dogodkov, skratka: da srkamo pomladni zrak.

Potem, ko je bila odšla ostra zima preteklega leta, vzbudilo se je v meni nekega dne v maju tako koprnenje po razkošju in slasti kakor omotica v pijanosti.

Ko sem se zjutraj vzbudil, zagledal sem skozi svoje okno nad strehami sosednih hiš smejoče se plavo nebo, kopajoče se v svitu solnčne luči. Kanarčki ob oknu so peli svoje pesmice, v vseh sobah in prostorih prepevale so služkinje, veseli glasovi množice so prihajali s ceste k meni, in šel sem ven, brez cilja, radostnega srca.

Kamor je pogledalo oko, povsod je zagledalo zadovoljne obraze; dih notranje

sreče je vel v toplem svitu vračajoče se pomladi. Človek bi mislil, da leži oblak osvobodene ljubezni nad mestom; in mlade deklice, ki so nežnih korakov stopale v svojih jutranjih oblekah mimo mene in katerim je sijala iz oči prikrita strast, so razvnele moje srce.

Ne da bi bil pravzaprav vedel, kako in zakaj, sem prišel naposled na breg reke Seine. Parniki, ki so vozili proti Suresnesu, so prišli mimo, in ko sem jih zazrl, sem si nenadno zaželel z neodoljivo močjo, da se jedenkrat prav do sitega izprehodim v gozdu.

Krov ladije »Mouche« je bil poln pasažirjev; kajti prvi solnčni žarki izvajajo vsakega iz hiše, in vse, kar čuti v sebi življenje, prihaja danes na parnike in odhaja z njih, pogovarja se ugodno s sosedom ali s sosedinjo.

Moja majhna sosedinja je bila brez dvoma delavka s pristnim pariškim šikom; njeno krasno glavo so kar težili srebrni, na senceh kodrasti lasje. Ti lasje, ki so bili kakor razpletena luč, so segali preko ušes proti vratu ter plesali v vetru; od vrata dalje so bili fini kakor perje, lahki in tako svetli, da so se komaj videli. Ali objednem pa si začutil tudi nepremagljivo hrepenenje, da pritisneš na to mesto nebroj poljubov.

Radi mojih žgočih pogledov je obrnila svoj obrazek, ne da bi se tega zavedala, proti meni, a takoj je povesila oči, okolu ust pa se ji je prikazala lahna gubica, kakor napol nastal smehljaj. Pri tem sem zapazil nad njeno zgornjo ustnico nežne, mehke nitke, katere je solnce malo pozlatilo.

Leno in počasno je tekla reka. Topel mir je vladal v zraku in tiho veselje se je zibalo v njem. Moja sosedinja je odprla svoje oči, in ko sem jo sedaj neprestano gledal, se je odločno smehljala. Bila je dražestna, ko je odprla oči, in v njenem tresočem se pogledu sem zapazil mnogo do tedaj mi neznanega. V njem sem zagledal tuje mi globočine, vso mikavnost ljubezni, vso poezijo naših sanj, vso srečo, ki jo iščemo brez odmora. Lotevala se me je nespametna želja, da razproستم svoje roke, da jo odvedem kam, da ji šepečem sladke besede, polne ljubezni.

Ravno ko sem hotel odpreti usta ter jo nagovoriti, sem začutil, kako me je nekdo lahko udaril na ramo. Presenečen in nevoljen pogledam ter zazrem pred seboj navadnega moža, niti mladega niti starega, ki me je gledal z melanholičnim pogledom.

»Rad bi Vam nekaj povedal,« je

rekel. »Zelo važnega,« je dostavil, ker je bržkone zapazil na mojem obrazu izraz nestrpnosti.

Vstal sem ter mu sledil na nasprotno stran ladije.

»Monsieur,« je začel, »kadar se bliža zima s svojim mrazom, dežjem in snegom, tedaj Vam reče zdravnik vsak dan: Glejte, da Vam ostanejo noge vedno tople; čuvajte se prehlajenja, nahoda, kašlja in vnetja pljuč. Dobro; Vi storite vse iz opreznosti, da se obvarujete, nosite flanelo, debel površnik, tople črvelje in še mnogo drugega; a pri vsem tem preživite najmanj dva meseca v postelji. Toda, kadar se bliža pomlad s svojim cvetjem in listjem, s svojimi toplimi in mehкими vetrčki, kadar prihaja tisti vonj vnovič se oživljajoče narave, ki razvname Vaše srce in je sili brez znanega vzroka k nežnemu čustvovanju, tedaj Vam ne poreče nihče: Prijatelj, čuvaj se ljubezni! Povsod preži skrita, čepi v vsakem kotu. Vse njene pušice so priostrene, njeno orožje je zbrušeno, njena zvijača je pripravljena. Čuvaj se ljubezni! ... Da, čuvaj se je! Nevarnejša je kot nahod, kašelj ali revmatizem! Nobenega usmiljenja ne pozna, žene te v največje nespametnosti, katere se ne dade več popraviti. Da, monsieur, povem Vam, vlada bi morala vsako leto

sodnem stanu, in dosedaj se je omejilo vse gibanje za zboljšanje v tem oziru le na sodne kandidate. (Konec prih.)

V Ljubljani, 20. junija. Wolf-Schalk.

Kakor znano, je drž. zbor v svoji zadnji seji sklenil, da se v svrhu sodnega postopanja vzame Wolfu in dr. Schalku poslanska imuniteta. Zanimivo je, da je bil pri tem Wolf odsoten ter da so se Schönererjanci med glasovanjem iz dvorane odstranili, da pa je dr. Schalk sam prosil zbornico, naj ga — Schalka — izroči sodišču. Ali iluzorno je upanje, da pride res do tožbe in obravnave. Dr. Schalk je povedal, da je tožba že zastarela in da Wolf sploh resno ne misli tožiti radi brošure »Warum ich Herrn Karl Hermann Wolf für ehrlos erkläre«. Wolf je namreč vložil svojo tožbo pri nekompetentnem sodišču, namreč v Mostu, namesto na Dunaju. Dr. Schalk je že v vvodu svoje brošure izrazil željo, da bi ga Wolf tožil ter je šel tudi k načelniku imunitetnega odseka vitez Abrahamowiczu, naj pospeši sejo odseka, ako pride Wolf z zahtevo, da ga izroči sodišču. Ali Wolf ga ni tožil 14 dni, končno pa še pri docela nepristojnem sodišču, kar kaže, da se hoče Wolf tožbi izogniti ter javnost samo slepari. Wolf je v svoji protibrošuri z debelimi črkami naznanil, da toži Schalka radi neosnovanih podtikanj in žaljenj, v istini pa se sodišča boji, ker bi mu mogel Schalk resničnost svojih trditev dokazati. Wolf igra torej le komedijo, tožiti pa se ne upa.

Zunanja politika Italije.

Italijanski senat se je bavil s proračunom zunanjega ministrstva. Minister Prinetti je izjavil, da se je sklenila pogodba, s katero je meja proti Sudanu in Etiopiji zadovoljivo urejena ter da je razmerje do sosednjih dežel vedno jasnejše in pristrčnejše. Diplomatske zveze s Švico so sicer pretrgane, a gotovo se kmalu obnovne, ker prvega koraka k razporu ni storila Italija. Minister je konstatiral, da živi Italija z vsemi vlastmi v prijateljstvu ter je zvezana z velikima centralnima državama v veliko alijanso in živi z drugima sredozemskima državama v nekajljepi slogi. Razmerje do Francije se je zopet povrnilo k stari pristrčnosti. Mirnega očesa more torej Italija gledati v bodočnost. Proračun se je na to odobril.

Po vojni.

Viscount Kitchener je sporočil, da se je udalo doslej v Transvaalu 11.225 Burov, ki so oddali 10.843 pušk, in Oranju pa 5395 Burov s 5280 puškami. Lista iz Kaplandije še ni popolna. Tam napreduje kapitulacija najpočasnejše. Kitchener je poslal Bothi, Delareyu in Dewetu brzojavke, v katerih se je zahvalil, da so z energijo in taktom vodili kapitulacijo. Način, kako so Buri svoje orožje odlagali, je napravil na kralja prijeten vtisk ter

nabiti z velikimi črkami besede: **Pozor pred pomladjo! Meščani Francije! Čuvajte se ljubezni!** ravno tako, kadar se napiše na hišna vrata: **Pozor! Na novo pobarvano!** Ker pa vlada kaj takega ne napravi, jo nadomestujem jaz in Vam rečem: Čuvajte se ljubezni! Okužiti Vas hoče, in moja dolžnost je, da Vas svarim, ravno tako, kakor posvarijo v Rusiji tistega, ki je v nevarnosti, da mu zmrzne nos.

Osupnjen sem stal pred tem čudnim možicem in rekel naposled: »Zdi se mi, da se vtikate, gospod, v stvari, ki Vas nič ne brigajo.«

Nestrpno se je premeknil.

»Ah, gospod, moj dragi gospod!« je rekel, »če zapazim, da se misli mož pogrezniti v neznano mu nevarnost, ali naj pustim, da pogine? Prosim Vas, poslušajte mojo lastno dogodbo, in spoznali bode, zakaj sem Vam govoril vse to.

Bilo je lani ob takem času. Povedati bi Vam bil moral najprvo, da sem uradnik v pomorskem ministrstvu, kjer opravljajo naši šefi, komisariji z vso resnobo svojo službo tako, da postopajo z nami kakor s tovarno živino. — Da, če bi bili vsi šefi civilisti. — Ali dalje: Iz svojega birója sem mogel videti košček sinjega neba, in objela me je želja, da plešem sredi med svojimi prašnimi akti.

(Konec prih.)

sprejema angleški narod Bure s priarčnostjo kot sohrčavljanke. Kitchener upa, da se začne v Južni Afriki doba popolne sprave. Dewet pride h Krügerju ter ostane tudi na Nemškem nekaj časa.

Najnovejša politična vesti.

Kralj saksonski Albert je umrl včeraj ob 8. uri zvečer. — Prestolonasledstvo v Lippe-Detmold. Vlada je izdelala zakon o prestolonasledstvu. Prestolonasledstvo se je priznalo grofu Biesterfeldu, a rod Schaumburg-Lippe je vsled tega od vladarstva izključen. — Veliki delavski nemiri so se vpriporili v Pattersonu v Ameriki. Strojarski delavci, ki štrajkajo, so napadli več tovarn ter jih podrli. Pri tem je bilo devet oseb zabodenih z noži. — Zoper ženske vseučiliščne študije je predložil akademski senat berlinske univerze naučnemu ministru določne predloge. Iz juridičnih in medicinskih fakultet naj bi se po tem nasvetu ženske popolnoma izključile. K filozofičnim predavanjem pa bi se naj i nadalje pripuščale. Drugi odlični profesorji pa so zato, da se ustanovi v Nemčiji za ženske posebna univerza. — Za obisk nemškega cesarja v Poznanju je ukrenila že dosedaj policija obširne varnostne odredbe. — O kronanju angleškega kralja se bodo tudi v Johannesburgu in Pretoriji vršile velike slavnosti. — Zmaga socialnih demokratov. V glavnem mestu čadanskega komiteta, v Maku so spravili socialni demokratje 14 svojih mož v občinski zastop. — Sultan za Nemce. Izšla je sultanova irada, s katero se priznavajo državno vsi nemški duhovni in posvetni učni zavodi na Turškem. — Nemški cesar na dijaški veselici. Dijaško društvo »Borussia« v Bonu je slavilo te dni 50letnico. Slavnostnemu popivanju je predsedoval cesar Viljem z dijaško čepico na glavi ter je navdušeno napival.

Izpred sodišča.

G. deželnosodni nadsvetnik Schinditz je predsedoval včeraj tudi sledečim prizivnim obravnavam:

1. **Tepeži.** 10. majnika so se na Belipeči stepi. Pavel Pusian je prišel namreč na dvorišče Pucive hiše. Tam so ga brati Puci oklofutali. Njegov oče, ki je nato prišel in ga domov gnal, jih je pa tudi dobil od bratov Puci. Jakob Puci je zato dobil 4 dni zapore, Tomaž in Miha Puci pa po 24 ur. Le zadnji se je pritožil, pomagalo mu pa ni nič. — V Zgoranjem Borniku so sedeli na večer 19. sušca fantini v krčmi skupaj. Prišel je tudi Štefan Žagar, ki popravlja dežnike in opravlja službo mešetarja. Tega so napadli fantini. 20letni posestnikov sin Aleš Jenko ga je tepel s palico po hrbtu in po glavi, drugi pa so klicali: »Le daj ga, le po njem!« Jenko je bil v Kranju obsojen na 24 ur zapore. Pritožil se je, seveda zaman.

2. **Tercijalska opraviljka.** Naši čitatelji se bodo še spominjali velike obravnave proti katoliškemu županu Andreju Modiciu iz Rakeka in njegovim katoliškim tovarišem. Pri oni obravnavi je blebetala posebno strastno tercijska Urša Matičič, železnicega čuvaja žena, ki je radi jezika že dvakrat predkaznovana. Dejala je namreč, da je Maks Domicelj podkupil neko obtožilno pričo z novo obleko. To je tudi pozneje ponavljala na vse mogoče načine. Tako so delali takrat, da bi postavili priče, ki so proti tatinski družbi v Rakeku pričale, v slabo luč. Pomagalo jim, kakor vemo, ni nič. Opravljiva Urša pa je bila tožena radi obrekovanja. Okrajni sodnik jo je pa oprostil. Zasebni tožitelj se je po dr. Furlanu pritožil. Toženko je zastopal g. Vencajz, žal, da s slabim uspehom. Prizivno sodišče je namreč razveljavilo prvo sodbo in pobožna Urša bo še enkrat trepetala pred sodnikom. Bode saj videla, da tudi pobožni katoličan ne sme opravljati in obrekovati poštenih ljudi.

3. **Psovke.** Janez Jankovič na Mateni je ovadil 37letnega posestnika Janeza Ciberja, da mu je očital kaznjiva dejanja, da ga je opsoval z »barabo« in da je dejal, ko mu je Jankovič pretil s tožbo: »Kdo boče pa tebi verjel, baraba!« Poleg tega mu je očital, da ga je ob 1000 gl. spravil. Toženec prizna samo zadnje. Prvi sodnik ga je tudi oprostil vsled pomankanja dokazov. Jankovič se je pritožil. Prizivno sodišče je pritožbo zavrnilo in prvo sodbo potrdilo.

4. **Tepeni kovač.** 18. aprila je šel kovač Peter Logar iz Gorenjske Bistrice. Skregal se je na poti s hlapcem Janezom Zupancem. V tem kregu mu je dejal: »Gobec drži, slepec!« Zupanc je namreč na jednom očesu pohabljen. Roke pa ima dobre in rabil jih je tako, da je nalomil kovača prav pošteno. Bil je zato v Radovljici na 10 dni zapore obsojen in prizivno sodišče je prvo sodbo potrdilo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. junija.

— **Dnevni red 2. seje deželnega zbora kranjskega dne 21. julija t. l. ob 10. uri dopoldne.** 1. Branje zapisnika 1. deželnozbornske seje dne 30. decembra 1901. 2. Objava novoizvoljenega deželnega poslanca. 3. Naznanila deželnozbornskega predsedstva. 4. Volitev finančnega odseka 12 članov; 5. upravnega odseka 12 članov; 6. verifikacijskega odseka 7 članov; 7. odseka za letno poročilo 9 članov. 8. Poročilo o delovanju deželnega odbora za dobo od 1. oktobra 1900 do konca septembra 1901. 9. Poročila deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep učiteljskega pokojninskega zaklada za l. 1900; 10. s katerim se predlaga računski sklep normalnošolskega zaklada za l. 1900; 11. s katerim se vnovič predlaga načrt realnega zakona za Kranjsko; 12. s katerim se predlagajo računski sklepi ustanovnih zakladov za leto 1900. in proračuni za leto 1902; 13. o zavarovanju življenja in starostnih rent; 14. s katerim se predlaga računski sklep deželnega posojilnega zaklada za leto 1900 in proračun za leto 1902; 15. s katerim se predlaga računski sklep deželnoškolskega zaklada za l. 1900 in proračun za l. 1902; 16. o vpeljavi šolskih tečajev za odrasle ljudi; 17. Proračun učiteljskega pokojninskega zaklada za leto 1902. 18. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep zaklada prisilne delavnice za l. 1900 in proračun za l. 1902; 19. s katerim se predlagata računska sklepa kmetijske šole na Grmu o šoli in o gospodarstvu za l. 1900 z imovinskima razkazoma o uspehih gospodarskih panog; 20. s katerim se predlaga računski sklep muzejskega zaklada za l. 1900 in proračun za l. 1902; 21. s katerim se predlagajo računski sklepi bolnišnega, blaznišnega, poročnišnega in najdeniškega zaklada za leto 1900 in razkazi imovine teh zakladov koncem l. 1900; 22. s katerim se predlaga računski sklep pokojninskega zaklada deželnih uslužbencev za l. 1900 in proračun za l. 1902; 23. o dovolitvi deželnega prispevka za uravnavo Save med Kresnicami in Vernekem; 24. s katerim se predlaga računski sklep garancijskega zaklada dolenskih železnic za l. 1900 in izkaz imovine tega zaklada koncem leta 1900; 25. s katerim se predlaga načrt zakona o šolskem donesku od nepremične imovine, ležeče na Kranjskem, toda spadajoče k zapuščini, razpravljeni zunaj Kranjske; 26. s katerim se predlaga proračun kranjske kmetijske šole na Grmu za l. 1902; 27. o pospeševanju vinarstva in sadjarstva na Kranjskem v letu 1901; 28. s katerim se predlaga proračun normalnošolskega zaklada za leto 1902; 29. o uravnavi kamniške Bistrice od Domžal do tje, kjer se izteka v reko Savo; 30. s katerim se predlaga računski sklep deželnega zaklada in razkaz imovine za leto 1900; 31. o sestavi programa za uravnave rek in zagradbe hudournikov, ki se imajo izvršiti na Kranjskem, kakor tudi za napravo vodovodov in drugo preskrbovanje z vodo; 32. s katerim se predlože proračuni bolnišnega blaznišnega, poročnišnega in najdeniškega zaklada za leto 1902; 33. o volitvi deželnega poslanca iz kurije trgovinske in obrtne zbornice; 34. glede deželne podpore za meščansko šolo v Krškem; 35. s katerim se predloži računski sklep gledališkega zaklada za leto 1900 in proračun za leto 1902; 36. o ustanovitvi kmetijske šole za Gorenjsko; 37. glede ustanovitve zakona o postavljanju mejnikov in pregledovanju občinskih in lastniških mej pri zemljiščih.

— **Gostovanja na slovenskem odru v sezoni 1902./03.** Doslej se je dogovoril odbor dramatičnega društva radi gostovanja v bodoči gledališki sezoni z gospo Leonijo Brücklovo, primadono razpuščene zagrebške opere in z gospo Irm o Polakovo.

— **Albinjeva opera „Maričon“ v ljubljanskem gledališču.** Odbor dramatičnega društva je pridobil pravico, da vpripori v bodoči sezoni »Maričon«, lirsko opero v treh dejanjih, uglasbil Srečko Albini, prvi kapelnik deželnega gledališča v Zagrebu. »Maričon« je dosegla lani v Zagrebu najlepši umetniški uspeh ter jo 15. avgusta t. l. vpripori v hrvat.

skem gledališču hrvatsko pevsko društvo »Kolo« prigodom svoje svečane 40letnice. Dejanje opere se vrši leta 1810 na Hrvaškem za časa francoske okupacije.

— **Za ljubljanskega „Sokolat“** prvi letošnji pešizlet v nedeljo popoldne, 22. t. m. je med člani prav obilo zanimanja in nadejati se je lepe vdeležbe. Bratje Sokoli nastopijo v društveni obleki. Izlet bode obeneren nekaka vaja za pešhojce, se bodo spotoma izvajale tudi redovne vaje. S tem je tudi starejšim bratom, ki ne zahajajo v telovadnico, dana prilika, da se vdeležec pešizleta pripravijo na letošnje javne slavnostne nastope ljubljanskega Sokola. Pričakujemo, da se jih mnogo udeleži. — Kakor čujemo, zbrali se bode »pri Miklavu« tudi več rodbin članov kakor tudi nečlanov. Zabava utegnetorej biti živahna. Za slučaj grdega vremena izlet izostane.

— **Operni pevec Naval-Pogačnik** je prišel dne 18. t. m. gostovat v Draždane. Peti bi imel v »Carmen« Dojojeja. Na potovanju pa ga je pičil nek mrčes, da mu je roka močno zatekla ter je le z veliko težavo igral »Fausta«.

— **Za obrtnike, ki se bavijo z obdelovanjem lesa.** Na tukajšnjem c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli bode po naročilu naučnega ministrstva v dne 23., 24. in 25. junija poučeval dunajski umetni mizar Ignacij Reschenhofer v modernem namakanju (Beizen) lesa. Pristop k temu praktičnemu pouku je dovoljen tudi obrtnikom gori imenovane stroke. Kdor se želi udeležiti pouka, naj se pravočasno zglaši pri šolskem ravnateljstvu.

— **Šiška dobi ulične napise.** Občinski svet je izvolil peterico svojih članov v odsek, ki ima določiti ulicam spodnji Šiški imena ter priskrbeti dotične napisne tablice. Predlog, da bi se napelja v Šiško vodovod, je bil z večino protiglasom odklonjen.

— **Blejsko županstvo** je dobilo zahvalno pismo g. Matuša Dule, predsednika IV. shoda slovanskih časnikarjev v Ljubljani. V pismu izraža iskreno zahvalo vsem Slovincem in Slovenkam za ljubeznivi sprejem ter zagotavlja, da ostanejo dnevi, prežiti med Slovenci, ki se zdrav in lep narod, kakršna je njih domovina, vsem udeležencem nepozabni.

— **Slov. ferialno akad. društvo „Bodočnost“** za ozemlje med Muro in Dravo vzhodno od Maribora je slednjič vendar dovoljeno. Kakor znano vlada ni hotela potrditi pravil, kakor se bila predložena prvokrat. Sedaj je potrdila spremenjena pravila. Predsednik pripravljalnemu odboru je med. gosp. Vekoslav Spindler, tajnik stud. phil. gosp. Vladimír Pušenjak.

— **Društvena godba** s svojim delovanjem v ljubljanskem občinstvu ni kakor ne najde odmeva, kakor se ga je pripravljalni odbor nadejal. Res je, da so njeni koncerti postali jako priljubljeni in da se gostilničarji pridno oglašajo za te koncerte. Vendar od koncertov samih ni pričakovati, da bi se godba zamogla vzdržati. Koncerti nesejo društvu povprečno na mesec po 200—250 K. Mesecne režije pa je do 1200 K. Ostalih tisoč kron bi morali torej pokriti z rednimi mesečnimi doneski svojih članov. A tu vidimo žalostno sliko. Članarina po krono mesečno je malenkostna, Ljubljana šteje svojih 37.000 prebivalcev; vzlic temu doslej ni bilo mogoče spraviti skupaj nit 500 K rednih mesečnih doneskov. Na ta način pač ni mogoče vzdržati tega, za Ljubljano res prepotrebne društva. Krivda ako bode društvo primorano jenjati s svojim delovanjem, gotovo ne zadene odbora, ki se vsestranski mnogo trudi, da z razmeroma neznatnimi režijskimi stroški vzdrži svoje društvo; krivda gre na rovaš apatije ljubljanskega občinstva. Kadar pa civilne godbe zopet ne bo, tedaj bode zdihovanja na vseh koncih in krajih. Le toliko rečemo, da je stokrat težje ustvarjati novo godbo, kakor pa vzdrževati že obstoječo. Na občnem zboru v soboto 21. t. m. ob 8. uri zvečer pri Fantiniju bo torej dana prilika, da za godbo se zanimajoče občinstvo prav resno razmisli o tem, je-li naj društvo sploh nadalje obstojati ali naj — razpade. Zato prosimo obilne udeležbe.

— **Pouk o živinoreji** v kranjskem političnem okraju se vrši letos v

naslednjih krajih: dne 22. t. m. v Hrastju pri Kranju, dne 6. julija v Lučnah, dne 13. julija v Dražgošah in dne 20. julija v Duplah pri Trzinu.

— **Utopljenka** so našli v Savi blizu čateškega mostu pri Brežicah. Ženska je bila 30—40 let stara ter je imela v žepu samo skapulir. Znakov nasilja ni na trupu.

— **Ferijalni tečaji za učitelje v Ljubnem.** Društvo za daljno izobraževanje učiteljev na Dunaju namerava prirediti od 4. do 26. avgusta t. l. v Ljubnem (na Štajerskem) ferijalni tečaj za ljudske učitelje. Predavali bodo: dr. R. Wagner, asistent v botaniškem muzeju na c. kr. univerze na Dunaju; Vvod v rastlinsko geografijo; dr. Leop. Kann, asistent na c. kr. rudarski akademiji v Ljubnem, o eksperimentalni fiziki; dr. J. Pollak, privatni docent na c. kr. univerzi na Dunaju o eksperimentalni kemiji; dr. Anton Lampa, privatni docent na c. kr. univerzi na Dunaju, vvod v elemente višje matematike; dr. K. Kaser, privatni docent c. kr. univerze na Dunaju o zgodovini Evrope od 16. do 18. stoletja; dr. R. F. Arnold, privatni docent na c. kr. univerzi na Dunaju, o nemški literaturi prve polovice 19. stoletja; prof. dr. W. Jerusalem, na Dunaju o načelih psihologije.

— **Zmetlo ga je.** »Soči« poročajo: V neki vasi v baški dolini prodaja neka mamica tobak. Mamica je pobožna in strašno goreča klerikalka. Torej je umevno, da vkljub pobožnosti in gorečnosti ne ljubi svojega bližnjega, ako je naprednjak, marveč ga mrzi, in »sveta« jeza jo prime, kadar stopi v tobačnico kak človek, kateri je zapisan pri mamici za »brezverca«. To je skušil te dni neki Cerkljan, katerega ima mamica posebno na piki. Ko je prišel po tobak, je ni prijel samo sveta jeza, ampak zgodilo se je še nekaj več. Sveta jeza je zadobila tudi vidno obliko v podobi metle, katero je pograbila ter ga počastila z njo, namesto da mu je dala tobaka. Mislila je revica, da je s tem moža »panala«, ali jako se je varala, ker ljudje se ne smejejo njemu, kakor je hotela, marveč njej, ker je tako zateleban. Take prizore rodi klerikalizem. Potem pa še trdijo, da ne delajo na poneumnene ljudstva!

— **Varujte se amsterdamskih podjetij za srečke!** Že večkrat smo svarili pred kupovanjem srečk pri kreditnih in bančnih podjetjih v Amsterdamu, ker je njih kupčijsko poslovanje zelo ne-reelno. V zadnjem času so se zopet ustanovila naslednja podjetja za srečke: 1. Prämien- und Effektenbank v Amsterdamu (imetnik F. Stroetz); 2. Bankinstitut »Niederlande« (imetnik Karl Gabs); 3. Nationale Renten und Creditbank v Amsterdamu (imetnik Rührop); 4. Haag'sche Handelsbank v Haagu (imetnik S. Halamek). Tudi pred temi trdkami svarim, zlasti pa predkupovanjem srečk pri njih.

— **Smrtno ponesrečeni kolesar.** — Včeraj popoldne so napravili 4 kolesarji »kluba slovenskih biciklistov Ljubljana« popoldanski izlet v Logatec. Na povratku iz Logatca so vsi štirje vozili enakomerno do vrha Vrhniškega klanca. Ko je pa cesta pričela padati, je gospod H. Kukla, asistent mestne elektrarne, pričel dirjati, in ker je imel jako vpognjen gubernal, tako da je moral večinoma le v tla gledati in ker je bilo kolo brez zavore, priletel je s tako silo v železniško zapornico (šrango), da ga je vrgla raz kolesa v znak, dočim je kolo zletelo na železniško progo. Padel je tako nesrečno, da je ostal na mestu mrtve. To se je vršilo ob 1/2 9. uri zvečer, torej še pri svetlem. Prvi in glavni očitavec nesreče je bil železniški čuvaj. Takoj za njim došli sovozači, so ga drgnili in skušali spraviti k zavesti, a nesrečnež ni več dihnul. Misliti si moramo obupen položaj ostalih treh prijateljev, ki so, nota bene, sami izkušeni, večletni, tudi priletni in torej jako zmerni vozači. Iz Logatca poklicani zdravnik ni mogel drugaz kakor konstatirati smrt ter je odredil, da se ponesrečenec prepelje v mrtvašnico na Vrhniko. Ponesrečenec zapušča vdovo z dvema nedoraslimi otrokoma. Kdor je ranjkega poznal, ga pomiluje, ker je bil jako prijazen in miren družabnik. Truplo pripeljejo v Ljubljano, kjer bo jutri ob 1/2 7. uri zvečer pogreb.

— **Poskušeni samomor.** Danes ponoči se je v svoji sobici v podstrežju kazine skušal usmrtiti marker v kazinski kavarni Josip Eržen. Razgalil si je prsi, vzel star, slab revolver s par majhnimi patroni in ustrelil v prsi. Strel pa je bil tako slab, da je kroglica odletela in ga le lahko ranila. Fantiču so njegovi tovariši odvzeli revolver, ker pa je le grozil, da se bode usmrtil, poklicali so zdravnika in leta je odredil, da se ga z rešilnim vozom odpelje v bolnico. V pismu naslovljenem na mater je pisal Eržen, da ga neprenehoma preganjajo misli na samomor.

— **Samomor.** Danes ponoči okoli 12. ure je prišel v gostilno Marije Ravnikove neki tujec, ki se je vpisal v knjigo za tujce: Josef Hofmann, Privatbeamte von Traiskirchen. Hotel je imeti svojo sobo. Ker pa ni bilo prazne sobe na razpolago, spal je z nekim podobarjem skupaj. Okoli 4. ure je počil v sobi strel. Podobar je ves preplašen priletel iz sobe in povedal, da se je tujec ustrelil. Ker je še živel, poklicali so zdravnika in poslali po rešilni voz, a predno je ta prišel, je tujec umrl. Ustrelil se je v desno senco. Truplo so prenesli v mrtvašnico k sv. Krištofu.

— **Dve bojoviti mlekarici.** Na Sv. Petra cesti so imeli danes zjutraj zabaven dogodek. Dve mladi mlekarici, ki sta se srečali, sta se zapodili druga v drugo, si potegnili ruti z glave, se lasali in klofotali, potem pa spet odšli z vozički vsaka na svojo stran, ne da bi kaj spregovorili. Mlekarici sta se stepli zaradi fanta, katerega je jedna drugi prevzela.

— **Patroni v Ljubljani.** Mestni policijski stražnik Josip Dobrej je našel včeraj popoldne na Sv. Petra nasipu v Ljubljani 10 ostrih patron Mannlicher-puške.

— **S sekiro po glavi** je udaril delavec Ivan Zajc, stanujoč v Cerkvenih ulicah št. 21 uradnikovo ženo Mino Orož-novo. Udaril jo je s topim delom sekire in jo lahko ranil.

— **Vreča „fickov“** je bila danes dopoldne v mestu izgubljena.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi v nedeljo ob 4. popoldne koncert v gostilni »Novi svet«. Člani in otroci prosti, drugi plačajo 40 h.

* **Najnovejše novice.** Potresi. Včeraj ob 12. uri 22 min. dopoldne je bil v Inomestu, Halu, kakor tudi v celem Srednjem pogorju 5 sekund trajajoč, močan potres. V Meranu so čutili ob 10. uri 25. min. močan sunek. Na Brenerju sta bila dva zaporedna močna potresna sunka. — Kolera se razširja v Shanghai-u. Kitajcev je dosedaj umrlo 50, tujcev 40. Med umrli je tudi španski konzul. — Agent Krenner v Solnemgradu je ustrelil ženo gozdarskega svetnika Keidnerja, s katero je imel intimno razmerje. — Iz Fort de Francea poročajo, da se je včeraj pet metrov visoki vodni stolp razlil čez Basse Pointe in razdejal 22 hiš. — V filijalki francoske banke v La Roche sur You so vlomili tatje in odnesli 120.000 frankov. — Radi močnega deževja je Vltava izstopila iz struge in poplavlila polja daleč na okoli. Škoda je ogromna. V Šumavi so gore s svežim snegom pokrite. — Volkovi v Sirmiji napravljajo velikansko škodo med živino. V okolici Šida in Tovarnika se jih klati cele trope. V kratkem bo več velikih lovov nanje. — Bik na rog nataknil je nekega pastirja v Kuzminu na Hrvaškem. Pastir je težko poškodovan in bo umrl. — Svojo ljubico z nožem sunil je na Dunaju domobranski petnik Časar. Našli so jo pri popolni zavesti. Na vprašanje, zakaj ni vpila na pomoč, je rekla, da je hotela umreti in da se je to z njenim dovoljenjem zgodilo.

— **Romantičen samomor.** V Parizu se je nastanila nedavno mlada, jako lepa dama v hotelu pri kolodvoru St. Lazare. Imenovala se je Olga Jenies ter je bila Angležinja. Tičala je več dni vedno v svoji sobi; samó v četrtek je nekam odšla in se je vrnila z mnogimi cveticami. Ponoči so čuli vslužbenici hotela v sobi Angležinje dva strela; ulomili so vrata in našli damo na postelji mrtvo. Bila je elegantno oblečena ter s cveticami okrašena; tudi po postelji so bile raztrošene cvetlice. Angležinja je ostavila veliko svoto denarja in več pisem. V peči pa so našli tudi sežgane papirje.

* **Rahločuten nečak.** V nekem francoskem mestecu prileti ravno opoldne k županu mlad človek. Pove mu, da je kancelist pri notarju in da ga je njegov šef poslal, naj mu pove, da je neka vdova zapustila mestu vse svoje velikanske premoženje. Pogreb bo ob dveh in ako hočejo iti gospodje mestni svetovalci zagrebom. Gospodje svetovalci na čelu jim

gospod župan, so res pustili svoje kosilo in šli za pogrebom. Zvečer pa dobi župan pismo sledeče vsebine: »Oprostite, da sem Vas zastopal trdil. Moja teta ni zapustila niti vinarja, a jaz kot njen nečak se nisem mogel sprijazniti z mislijo, da bi šel sam za njenim pogrebom!...«

* **Čuden slučaj.** »Matin« poroča, da piše že več nego 10 avtorjev dramo, ki ima za vsebino afero gospe Humbert. Neki kipar M. Picoi pa je napisal že pred petimi ali šestimi leti igro, v kateri igra veliko ulogo blagajnica, ki jo je podedovala junakinja igre, in v kateri je več milijonov. Toda ta blagajnica sme odpreti junakinja šele po desetih letih; ves ta čas si izposoja velikanske svote denarja. A ko končno odpro blagajnico, najdejo v njej samo pismo, polno dobrih svetov, denarja pa ni.

* **Alkoholizem v kulturnih deželah.** V pruskem državnem zboru je bila na predlog grofa Douglasa izbrana komisija, ki je imela določiti količino povzete alkohola v kulturnih državah. Oseba izpije: vina piva žganja v Nemčiji 6 1/2 l 125 l 4 1/2 l » Angliji 2 l 142 l 5 l » Rusiji 4 l 2 1/2 l nedol. » Franciji 11 1/2 l 28 l 5 l » Švici 67 l 70 l 6 l » Belgiji 1 219 l 9 1/2 l » Italiji 1 88 l 1 l » Avstriji 15 l 46 l 11 l » Združenih državah 4 l 58 l 2 1/4 l » Norvežiji 1 23 l 9 l

* **Kaj se vse da napraviti iz človeškega telesa.** Skupne kemične snovi, ki so v 68 kg težkem človeku, so po svoji snovi jednake 1200 kurjim jajcem. Ako bi se tako človeško truplo pretvorilo v tekočino in bi ta tekočina shlapela, bi dala 98 prostornih metrov plina, med tem tudi toliko vodika, da bi se napolnil zrakov. V navadnem položaju ima človeško telo toliko železa, da bi se z njega napravilo 7 gramov žebeljev; dalje loja za 6 1/2 kg sveč; ogljika za 65 velikih svinč-nikov in toliko fosfora, da bi se 820.000 žvepljenkam napravilo kapice z njega. Končno ima še 20 žličk soli, 59 kosov sladkorja in 42 litrov vode.

* **Orkan razdejal mesto.** Iz Bombaya poročajo, da je strašen orkan razdejal mesto Karachi. Historična Nae Mole je skoro docela uničena. Skoraj vse ladije, ki so bile v pristanišču, so se potopile, mnogo poslopij, mej njimi kolodvor, je porušenih. Promet je ustavljen.

Društva.

— **Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“**, katerega namen je, družiti z lepo slovensko pesnijo obrtne delavce in njihove prijatelje, doživi v kratkem svojo dvajsetletnico, odkar se je ustanovilo. S koliko unemo je društvo delovalo v dobi skoraj dvajsetih let, je znano vsakomur, kdor se zanima za narodovo gibanje in njegov napredek. Od ustanovitve društva pa do danes vidimo »Slaveca« zastopnega skoraj pri vsaki važnejši narodni slavnosti, osobito pri onih ob periferiji slovenske domovine. Društvo pa se je mnogokrat odzvalo tudi v n a n j m povabilom, ter tako poneslo slovensko pesem preko mej naše domovine. Da je bilo mogoče društvu poleg požrtvovalnosti pevskega zbora prirejati veselice, koncerte, maškarade, izlete, podoknice i. dr. so mu v to v prvi vrsti pripomogli društveni prijatelji in podpor-niki. A na društvo se stavijo od leta do leta večje zahteve; vsled tega rastejo tudi društveni stroški, tako da je iskati društvu novih podpor-nikov, kar stori tem srčneje, ker si je v svesti, da izpol-njuje po najboljših močeh svojo zadačo, kar dokazuje najbolje dejstvo, da ima »Slavec« podpornike tudi iz najboljših krogov. V to svrhu vabi odbor rejake k pristopu v društvo »Slavec« kot njega član. Člani imajo pravico se vdeleževati vseh društvenih prireditev, pri koncertih in veseliceh pa imajo prosto ali pa znatno znižano vstopnino. Svoje umrle člane spremlja društvo z zastavo in žalostinkami. Člarnina znaša za u s t a n o v n e č l a n e 40 K jedenkrat za vselej, za podporne člane 6 K na leto ali 3 K za pol leta.

— **Šišenska čitalnica.** Pri veselici na Koslerjevem vrtu, dne 29. t. m., bo koncertirala polna vojaška godba slav. c. in kr. pešpolka štev. 27, pod osebnim vodstvom gosp. kapelnika. Ker je tovar-niški gostilničar nenadoma umrl, sprosila je šišenska čitalnica od gg. bratov Kosler-jev lepi vrt, da priredi omenjeno veselico v lastni režiji.

— **Delavsko podporno društvo v Št. Vidu nad Ljubljano** vročilo je včeraj (20. rožnika) okrajnemu glav-varstvu v Ljubljani dohodek veselice z dne 22. t. m. v znesku 100 K v prid po-gorelcem v Zdenski vasi.

— **Ustanovna skupščina deželne zadruge izdelovalcev soda-vice na Kranjskem** se vrši dne 22. junija 1902 t. j. v nedeljo popoldne ob 3. uri v vrtnem salonu gostilne dvora »pri Zvezdi« (prej »pri Ferlincu«) v Ljubljani. Dnevni red: 1. Otvoritev skupščine po obrtnem komisarju. 2. Poročilo usta-

novnega odbora. 3. Volitev predstojništva. 4. Sklep o visokosti letne zadruške do-klade (§ 4.). 5. Glasovanje glede pristopa k deželni zvezi Kranjskih obrtnih zdru-g. 6. Glasovanje glede pristopa k na Dunaju se snujoči zvezi vseh deželnih zdru-g. 7. Sklepanje o ceniku. 8. Predlogi. K tej ve-levažni skupščini nadeja se polnoštevilne udeležbe članov, osobito ker jej izven-kranjski tovariši, obrtni inštruktor c. kr. trgovinskega ministrstva in drugi zastop-niki prisostujejo.

Književnost.

— **Dr. Potočnjakova brošura** »Iz zemlje bezpravja i demoralizacije ili kraljev namestnik — prosta varalica«, ki je morala prehoditi tako usodne instance, preden se ji je dala svoboda, se dobiva v hrvatskem in nemškem jeziku pri L. Schwentnerju v Ljubljani. Cena 40 h.

— **Dr. Joseph Mantuani: Bee-thoven und Klinger's Beethoven-Statue.** Wien. Gerold & Co. 1902. Tako je naslov študiji našega rojaka na Dunaju. Študija je izšla v obliki brošure velike četvorke ter velezanimivo obravnava kip Beethovena in njegovega izvrševalca Maksa Klingerja ter reciprociteto obeh faktorjev. O tem temeljitom estetskem delcu izpre-govorimo kaj več ob priliki.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 20. junija. Cesar Franc Jožef odide v Draždane k pogrebu svojega najstarejšega in najboljšega prijatelja, saksionskega kralja Alberta. Pogreb se vrši prihodnji teden.

Dunaj 20. junija. Danes je bil dr. Rezek pri cesarju, ki mu je izrazil svoje popolno zadovoljstvo ter njegovo demisijo odklonil. Potem sta bila pri cesarju dr. Wittek in baron Fejer-vary.

Dunaj 20. junija. V parlamentu je imel ministrski svet kratko sejo. Za-sedanje gospodske zbornice se je ob 2. popoldne odgodilo.

Dunaj 20. junija. Danes se je vršil tu shod žurnalistov, na katerem se je sklenila resolucija, v kateri se protestuje proti omejitvi kolportaže, proti takozvanemu bojkotnemu para-grafu in proti določbi, ki odkazuje tožbe okrajnim sodiščem brez apela. Predlog, da se izreka dr. Körberju za novi tis-kovni zakon zahvala, je bil odklonjen.

Dunaj 20. junija. Grofu Andreju Potockemu se je podelilo dostojanstvo tajnega svetnika.

Budimpešta 20. junija. Sege-dinski sodni dvor je sklenil obtožiti srbskega poslanca Pavlovića zaradi ščuvanja zoper madjarsko narodnost, ker je okregal nekatere srbske učence, ki so peli madjarske revolucionarske himne. Sodni akti so se že poslali po-slanski zbornici, da poslanca Pavlovića izroči.

Budimpešta 20. junija. Parla-ment je sklenil, da se posl. Pavlović izroči sodišču. Zasedanje se še danes odgodi do oktobra. Kossuthova zadeva ne pride več na razpravo. Predsednik Apponyi je izrekel sožalje zbornice po-vodom smrti saksionskega kralja.

Draždane 20. junija. Vsa gle-dališča in zabavišča ostanejo 24 dni zaprta radi žalovanja po kralju Al-bertu.

London 20. junija. Določena cer-kvena slavnost v Windsorju se jutri ne vrši radi smrti kralja Alberta.

Narodno gospodarstvo.

— **Dobava železničnih pra-gov** se razpisuje pri ravnateljstvu c. kr. drž. železnic v Beljaku. Ponudbe je vpo-slati najpozneje do 19. julija 12. ure opold-ne imenovanemu ravnateljstvu. Natanč-nejši pogoji se izvedo pri razpisujočem ravnateljstvu ter iz razpisov uradnih in strokovnih listov.

— **XXIV. letna razstava za pivovarstvo v Londonu.** C. kr. trgo-vinsko ministrstvo je trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani naznanilo, da se bo od 18.—24. oktobra t. l. vršila v Royal Agricultur Hall v Londonu XXIV. letna razstava za pivovarstvo. Ta razstava je zvezana s tekmovanjem v sladu in ječ-menu ter z mednarodno razstavo strojev, potrebnih in materialij, ki so potrebni za pivovarstvo, sladničarje, destilaterje itd. Zglasilni rok poteče z 9. oktobrom t. l. Udeleženci se opozarjajo, da je z ozirom na dober uspeh velike važnosti, da se predmeti, ki se hočejo razstaviti, pravo-časno vpošljejo in da obsegajo množino, ki je predpisana.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dné 20. junija 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 75
Skupni državni dolg v srebru	101 60
Avstrijska zlata renta	120 85
Avstrijska krona renta 4%	99 75
Ogrska zlata renta 4%	120 70
Ogrska krona renta 4%	97 90
Avstro-ogrsko bančne delnice	1584 —
Kreditne delnice	683 75
London vista	240 20
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 30
20 mark	23 47
20 frankov	19 08
Italijanski bankovci	93 85
C. kr. cekini	11 25

Žitne cene v Budimpešti

dné 20. junija 1902.

Termin.				
Pšenica za oktober	za 50 kg	K	7 93	
Rž " oktober	" 50 "	"	6 55	
Koruzna " julij	" 50 "	"	5 05	
" " avgust	" 50 "	"	5 12	
" " maj 1903.	" 50 "	"	5 08	
Oves " oktober	" 50 "	"	5 82	

5 vinarjev cenejši.

Zahvala.

Pevsko društvo "Ljubljana" se o priliki vršnega koncerta v Švicariji dne 16. junija 1902 tem potom najsrčneje zahvaljuje darovalcem lepih daril, slavemu občinstvu za mnogobrojni poset, cenjenim gospičam za njih požrtvovalnost, kakor tudi t. i. Kosler in restavrantu F. Novaku in sploh vsem, ki so pripomogli, da je veselica tako sijajno uspela. Srčna hvala! Živeli!

Odbor.

Zahvala.

Najsrčneje zahvalo izreka podpisano vodstvo sl. "Slov. Matici" za lepe knjige, ki jih je blagovolila darovati tukajšnji šoli. Sol. vodstvo v Bukovji pri Postojni, dne 17. junija 1902.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 16. junija: Marija Čop, sprevednikova hči, 9 mes., Marije Terezije cesta št. 11, jetika.
Dne 17. junija: Boštjan Čar, gostač, 23 let, Radeckega cesta št. 11, jetika. — Ivana Abulnar, prodajalka, 83 let, Emonska cesta št. 10, ostrelot. — Andrej Černe, posestnik, 57 let, Gradišče št. 13, pljučnica.
Dne 18. junija: Marija Derganc, brivčeva hči, 1 1/2 leta, Gradišče št. 8, jetika.
V deželni bolnici:
Dne 12. junija: Fran Seme, gostač, 68 let, vnetje obistij. — Matija Stimec, kajzarjev sin, 11 let, lobanjo si je razbil.
Dne 13. junija: Ivan Virk, c. kr. kancelist, 51 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506 m. Srednji zračni tlak 788 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
19.	9. zvečer	731.2	15.1	sl. jz. zah.	jasno	0.0 mm.
20.	7. zjutraj	730.1	15.6	sr. jz. zahod	jasno	0.0 mm.
"	2. popol.	729.8	21.2	m. jz. zahod	pol. oblak.	0.0 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 15.9°, normala: 18.2°.

Mesto vsakega posebnega naznanila.

Marija Kukla roj. Verhovec naznanja v svojem in v imenu svojih otrok **Bože** in **Vere** vsem sorodnikom, prijateljem in znancom preizkušeno vest o nenadni smrti svojega preljubljenega soproga, oziroma očeta, gospoda

Hermana Kukla

magistratnega uradnika

ki je včeraj, dne 19. junija, ob 9. uri zvečer na Vrhniki preminul.
Dragi ostanki pokojnikov bodo v soboto, dne 21. junija, z Vrhnike v Ljubljano na pokopališče k sv. Krištofu prepeljani ter ondi ob 1/2. uri zvečer v lastno rakev položeni. (1433)
Sv. zadušne maše se bodo darovale v župni cerkvi pri sv. Petru.

Ljubljana, dne 20. junija 1902.

Ljubljansko prostovoljno gasilno društvo naznanja tužnim srcem žalostno vest, da je njegov vestni tajnik, gospod

Herman Kukla

magistratni računski asistent

v četrtek, dne 19. junija t. l., ob 8. uri 40 minut zvečer vsled nesrečnega padca v Gospodu zaspal.
Truplo predragega pokojnika se bo v soboto, dne 21. junija t. l., ob 6. uri 30 minut popoldne pripeljalo z Vrhnike, blagoslovilo pri sv. Krištofu in položilo k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 20. junija 1902.

(1434)

Odbor.

Kaj stori modra gospodinja?

Modra gospodinja ni zapravljava, pa modra gospodinja tudi ne gleda na kak vinar, katerega mora včasih več plačati za kako priznano izvrstno blago, kakor za manj vredno ali slabo blago. Modra gospodinja ne kupi n. pr. drugega mila, kakor izpričano **Doering-ovo milo s sovo**, ker za gotovo vé, da si z njim ohrani lepoto in svežost polti, da sploh dobi najboljše, kar milarstvo ponuja, in da vzlic temu ne kupi predrage. Doeringovo milo s sovo bodi vsakogar toaletno milo. Dobiva se povsod. Cena 60 vinarjev. c (706-2)

Spretnemu mlademu knjigotržcu

se nudi sijajna eksistenca v prijetnem mestu na Hrvaškem.
Trebajo: v gotovini plačati 5000 gld., primerno jamstvo za ostalih 15.000 gld. in znanje hrvatskega ali vsaj enega slovanskega jezika.
Ponudbe, h katerim naj se priloži poštna znamka za odgovor, sprejema **A. Malsels** v Zagrebu. (1425)

Obitelj išče

dve s pohištvom lepo opremljeni sobi z uporabo kuhinje za 6 ali 7 tednov. — Ponudbe z navedbo cene naj se pošiljajo pod „T. D. 342“ poste restante Ljubljana. (1380-3)

Majhno posestvo na prodaj!

Solidno zgrajena, z opeko krita hiša, urejena za gostilno in prodajalno, v **Kr-
tini hiš. šte. 57**, preje last **Jožefa Pajer-ja**, dalje lepa, rodovitna njiva ob državni cesti v **Prevojah**, pripravna za **stavbišče**, se pod jako ugodnimi pogoji takoj prodaja.
Natančneje izve se v pisarni Marije Terezije cesta šte. 16 („pri Žvokelj“), nasproti Kolizeja. (1368-8)

Išče se spreten

poslovodja ob enem korespondent

ki je slovenskega in nemškega jezika zmožen, za tukajšnje manufakturno trgovino. Želi se, da se nastopi takoj. 1421-1
Ponudbe: Ljubljana, pošti predal 35.

Ženitna ponudba.

Miren, trezen vdovec, star 32 let, 3 jako dobri dohodki, se želi seznaniti s kako gospodično ali vdovo, katere starost naj ne presega 35 let, 3 800 do 1000 gld. premoženja. One 3 dežele in katere imajo veselje do gostilne, imajo prednost. (1424)
Pismene ponudbe naj se pošljejo do 28. t. m., ako mogoče s sliko, katere se na željo vrne, pod naslovom: „Poroka“ poste restante Ljubljana.

Izvoznika piva

išče večja pivovarna.

Zahteva se kavicija in nekoliko spretnosti v pisavi in računanju. Oskrbovati bi moral tudi konje. Plača in provizija po dogovoru. (1430-1)

Ponudbe na upravnistvo „Slovenskega Naroda“ pod „B. 16“.

Št. 7169.

RAZGLAS.

(1364-2)

Dela in dobav pri zgradbi vodovoda za trg Postojno

— razun že zgotovljenih vodnjakov in glavnega vodohrana — katerih stroški so proračunani na **108.000 K**, se bodo oddala potom javne konkurence.

Dotične ponudbe, katere naj se raztezajo ali na vso ostalo zgradbo ali pa na nje posamezne dele, sprejema podpisani deželni odbor

do dne 10. julija t. l. do 12. ure popoldne.

V ponudbi, katero je kolkovati z 1 K, zapečatiti in potem označiti z nadpisom: »Ponudba za prevzete vodovodne zgradbe za Postojno« mora ponudnik izrecno potrditi, da so mu stavbni pogoji popolnoma znani, da jih v polnem obsegu prizna in se jim podvrže.

Ponudbam je priložiti vadij v znesku 5% svote, bodisi v gotovini, bodisi v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurznih ceni.

Deželni odbor kranjski si izrecno pridržuje pravico, da ne glede na visokost ponudbe po svojem prevdanku izbere podjetnika, da izroči vsa dela enemu samemu podjetniku, ali pa da odda dela po posameznih vrstah (stavbno delo, dobava strojev itd.). Tudi si deželni odbor pridržuje pravico, da razpiše novo obravnavo.

Načrti, stroškovni proračuni in stavbni pogoji so v navadnih uradnih urah razpoloženi pri deželnem stavbnem uradu.

Od deželnega odbora Kranjskega v Ljubljani

dne 9. junija 1902.

Naznanilo.

v trgovini

Miroslava Robiča

na Pogačarjevem trgu šte. 1

se bo prodajalo

manufakturno in drobno blago, perilo in zavratnice (kravate) itd. po cenah, ki jih je določilo sodišče. (1407-2)

Sprejme se takoj (1405-2)

več gospodov na hrano

Naslov v upravnistvu »Slov. Nar.«

Potnike

s trajnim in dobrim zaslužkom v razpečavanje domačih izdelkov se takoj sprejme. (1420-3)

Kje? pove upravnistvo »Slov. Nar.«

Deček

priden in poštenih starišev, 13 do 15 let star, se sprejme pod ugodnimi pogoji kot učenec v trgovino. (1383-3)

Naslov v upravnistvu »Slov. Nar.«

Stanovanje

z 2 ali 3 sobami, oziroma 1 kabineto, v pritličju ali v prvem nadstropju, v zradnem in zelenem kraju na predmestju, išče za 1. avgust stranka brez otrok. Naslov v upravnistvu »Slov. Nar.« (1418-3)

Vničujte

muhe

najnevarnejše prenašalke bolezenskih in kužnih tvarin. (415-108)

Najboljše sredstvo je ameriško

Tanglefoot

ki se dobi v vsaki boljši prodajalnici po 5 kr. pol.

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane j. z. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vire, Hebr, Francove vire, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zeli ob jezern, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vire, Hebr, Francove vire, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — Proga v Novomestu in v Kočevju. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne, istotako, ob 7. uri 08 m zvečer v Novomestu, Kočevje. — Prihod v Ljubljano j. z. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak v Dunaj čez Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomost, Franzensfeste, Solnograda, Linc, Steyra, Ansee, Ljubno, Celovec, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak v Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak v Dunaj čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Hebr, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linc, Steyra, Pariza, Genevo, Curiha, Bregenc, Inomost, Zelia ob jezern, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak v Dunaj, iz Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovec, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 3 m zvečer iz Podnarta-Kropo. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak v Dunaj, iz Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hebr, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linc, Ljubna, Beljak, Celovec, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta. Proga iz Novega mesta in v Kočevju. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer, istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 1. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 8. uri 30 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak je ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 5. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak je ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je krajevemu času v Ljubljani za 2 minute spredi. (1399)

Tovarniška zaloga šivalnih strojev

IVAN JAK

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Zastopstvo

najbolje (1042-8)

renomiranih

Dürkopp - koles

in

Waffenräder.

